

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 10

ΤΕΤΑΡΤΗ, 12 Μαρτίου 1908

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Εἰς τὴν 4ην σελίδα ὁ στίχος..... λεπτά 20
Εἰς τὴν 3ην σελίδα ὁ στίχος..... λεπτά 50

ΓΡΑΦΕΙΑ :

ΟΔΟΣ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ (ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 201

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΩΠ**

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Η ΦΡΑΓΚΙΚΗ

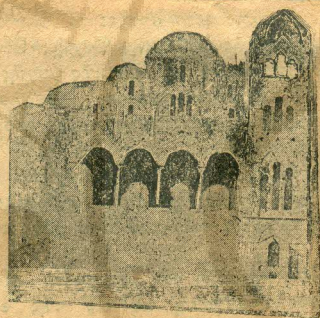
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

- Ἐπίδρασις εἰς Μυστράν
- Τὸ κωδωνοστάδιον τῆς Παντανάδου

Ἡ ΓΟΤΘΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

[Ἀρθρον τοῦ κ. Ἀδαμαντίου]

Μετ' εὐχαριστήσεώς μου εὕρισκω εὐκαιρίαν νὰ γράψω μακρότερα τινα περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι φραγκικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, περὶ τῆς ὁποίας, ὡς εἰκός, ὀλίγα μόνον εἶχον καιρὸν νὰ εἶπω κατὰ

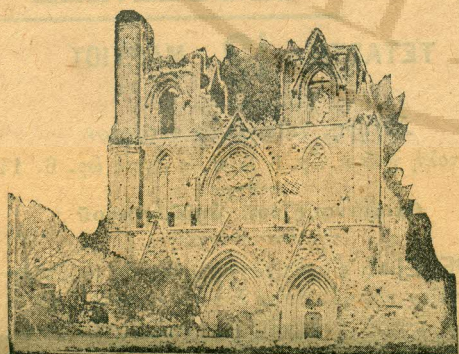

Ἡ Παντάνασσα τοῦ Μυστρά (ισ' ἐκ.).

τὴν διέλεξιν μου εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρίαν.

Με λύπην μου ὅμως, με λύπην μου διὰ τὸν ὑδρίζοντά με, τὴν εὐκαιρίαν ταύτην λαμβάνω ἐκ μιᾶς παχυλῆς παρανοήσεως, τὴν ὁποίαν τυχαίως ἀνέγνωσα καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσε πρακτικογράφος τις τοῦ περιοδικοῦ «Ἐθνικὴ Ψυχὴ».

Καὶ ἐπεὶ οὔτε οἱ ἐχδοταί, οὔτε οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐθνικῆς Ψυχῆς» θὰ ἐπιθυμοῦσι νὰ δημοσιεύουν καὶ νὰ διαβάξουν ἀνακριθείας, ἀναγκά-

τανάσσης, δὲν εἶδε τοῦλάχιστον ὅτι ὁ ναὸς τῆς Κύπρου δὲν ἔχει ἐπιστέγασμα, οὔτε σαγματοειδές, κατὰ τὴν τὸσον εὐφυᾶ ἐπονομασίαν του, οὔτε σελλοειδές;

Τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Κύπρου θὰ εἶχε καποῖον ὀβελίσκον ὀξύν (fleche), ὁποῖοι εἶνε οἱ συνήθεις τῶν γοθικῶν ναῶν καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει καταπέσει.

Αὐτὰ τὰ ἀετώματα εἶπον, ὅτι δεικνύουν φραγκικὴν ἐπίδρασιν. Ἐὰν ὁ πρακτικογράφος δὲν παραδέχεται καὶ τοῦτο, ὅς προέλθῃ ὡς ἀνὴρ καὶ ὡς ἐπιστήμων νὰ εἶπῃ τὴν ἀντίρρυσίν του. Ἀλλὰ θὰ μοῦ φανῇ παράδοξον ἔαν δύναται νὰ μορφώσῃ καμμίαν ἔννοιαν ἀντίρρυσως ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τί λέγω, καὶ ὅταν μάλιστα τὸ βλέπει μέγα εἰκονιζόμενον καὶ μετὸν δείκτην μάλιστα προσεκτικῶς ἐπιδεικνυόμενον.

Ἐνόησεν ἄρα γὰρ τί γράφω τώρα; Παρανόησις τὸσον παχυλὴ, καὶ τὴν ἀλήθειαν, με κατέπληξεν. Διότι περὶ παρανοήσεως ὑποθέτω, ὅτι πρόκειται. Ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο περὶ ταύτης, φυσικὰ θὰ προήρχετο τὸ πρᾶγμα ἐκ κακῆς προθέσεως, —διὰ νὰ μὴ εἶπω τὴν λέξιν, ἣ ὁποία ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν παντός. Δυσκολεύομαι νὰ πιστεύσω, ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ ἡμῶν τόση κακία, ὥστε νὰ στρεβλώνωνται τὰ πράγματα μετὰ τὴν ἰδέαν, ὅτι κάπου θὰ πιάσῃ ἡ συκοφαντία.

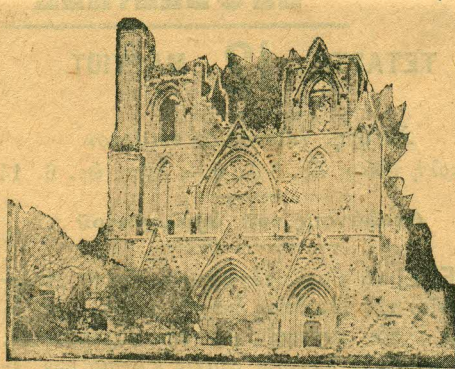
Παρανόησις βέβαια θὰ εἶνε. Ἀκατανόητος ὅμως παρανόησις. Νὰ ὁμιλῇς διὰ τὸ πρόσωπον καὶ ὁ ἄλλος νὰ νομίζῃ καὶ νὰ γράφῃ ὅτι ὁμιλῆσες διὰ τὸ σαγματοειδές καπέλλο. Εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρίαν ὁμιλήσα καὶ δις μάλιστα ὅσα εἶπον τὰ εἶπον ὅλα ἀπ' ἄρχῃς ἕως τέλους ἀπερίστροφα, τὰ εἶπον στρογγυλά. Τὰ εἶπον μάλιστα καὶ μετὰ φωνὴν εὐκρινῇ, ἐπιμένων καὶ τονίζων τὰς λέξεις μου, ἀφοῦ ὁμιλοῦν διὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὸσον δύσκολα φαίνονται, ὅπως δεικνύει διαστροφή τὸσον παχυλὴ.

Κινεζικὰ ἐγὼ οὔτε ὁμιλῶ οὔτε γράφω. Ὅμιλῶ καὶ γράφω ἑλληνικὰ σαφέστατα καὶ καθαρά ὡς χρυστάλλος, ὅπως καθαρά καὶ σαφές εἶνε ἡ ἰδέα, ἣ ὁποία μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν νὰ διατυπώσω. Ἐὰν ὁ ἀνώνυμος ἐπικριτὴς μου δὲν με ἐκατάλαβεν ἐγὼ εἰς αὐτὸ δὲν πταίω, τοῦτο δεικνύει ἀπλούστατα ὅτι ὅσα ἔλεγον ἦσαν δι' αὐτὸν κινεζικά, —καὶ τοῦτο τὸν φθάνει.

✱

Ἄλλ' ἔστω ἐγὼ προχωρῶ καὶ περισσότερον καὶ αὐτὸ ὅπου λέγει ὅχι μόνον ἡμποροῦσα νὰ τὸ εἶπω ἀλλὰ καὶ μετανοῶ, διότι ἐλησμόνησα νὰ τὸ εἶπω. Τὸ ἐπιστέγασμα τοῦ κωδωνοστασίου, τὸ ὁποῖον ἀγνοῶν ὁ πρωτότυπος ἐπικριτὴς μου πῶς νὰ τὸ ἐπονομάσῃ τὸ λέγει σαγματοειδὴ ἐπιδιόρθωσιν!, —ἔγεινε ποτὲ κάποιον ἐπίχρισμα, —καὶ αὐτὸ δεικνύει γοθικὴν ἐπίδρασιν, μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι, κατασκευασθὲν ἀπὸ ἑλληνικὰς τεχνίτας ἀπετελέσθη ταπεινὸν καὶ ἐκόπη εἰς τὴν κορυφὴν, καὶ οὕτω δὲν εἶνε τέλειος ὀξὺς γοθικὸς ὀβελίσκος.

Μάλιστα κυρίως ἀνώνυμος πρακτικογράφος τῆς «Ἐθνικῆς Ψυχῆς» Διὰ τὸν μοῦ λέγεται ὅτι

τόν κινέεικα, —καὶ τοῦτο τὸν φθάσει.

✱

‘Αλλ’ ἔστω· ἐγὼ προχωρῶ καὶ περισσότερον· καὶ αὐτὸ ὅπου λέγεις ὅχι μόνον ἤμπορεῖς νὰ τὸ εἶπω ἀλλὰ καὶ μετανῶν, διότι ἐλησμόνησα νὰ τὸ εἶπω. Τὸ ἐπιστεγάσμα τοῦ κωδωνοστασίου, τὸ ὁποῖον ἀγωνῶν ὁ πρωτότυπος ἐπικριτὴς μου πῶς νὰ τὸ ἐπονομάσῃ τὸ λέγει σαγματοεῖδῃ ἐπιδιόρθωσιν! —ἔγινε ποτὲ κάποιον ἐπίχρισμα, —καὶ αὐτὸ δεικνύει γοθτικὴν ἐπίδρασιν, μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι, κατασκευασθὲν ἀπὸ Ἑλληνικὰς τεχνίτας ἀπετελέσθη ταπεινὸν καὶ ἐκόπη εἰς τὴν κορυφὴν, καὶ οὕτω δὲν εἶνε τέλειος ὡς γοθτικὸς ὀβελίσκος.

Μάλιστα κύριε ἀνώνυμε πρακτικογράφε τῆς «Ἑθνικῆς Ψυχῆς». Αὐτὸ, ὅπου μοῦ λέγεις στρεβλώσας ἢ μὴ κατανοήσας τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰς αὐτὸ, χωρὶς βέβαια νὰ τὸ θέλῃς, ἔρχεσαι εἰς ἐπὶρρωσιν τῆς ἐν τῇ διαλέξει ἐξενεχθείσης γνώμης μου. Καὶ ἐπειδὴ ἀνάγκη νὰ διδάξω εἰς τοὺς ἔχοντας τὰς γνώσεις τοῦ τόσο δυσκολευομένου εἰς τὴν ἀντίληψιν τοιούτων ζητημάτων πρακτικογράφου τὰ στοιχεῖα, τὴν βασιμ. αὐτὴν τῆς γαλλικῆς τέχνης, λέγω: «Τέχνη γοθτικὴ ὑπάρχει παντοῦ ὅπου εὐρίσκωμεν τόξα τεμνόμενα, ψαλίδες συνήθως λεγόμενα».

Ἄλλα εἶνε τὰ τεμνόμενα καὶ αὐτὰ Ἀραβικὰ τόξα, καὶ τὸ λέγω πρὸς πρόληψιν νέας παρανοήσεως, ἀφοῦ τόσο εὐκολοὶ καὶ μετὸς τήν ἐλαφρὰν συνειδήσιν περιπίπτουν μερικαὶ εἰς παρανοήσεις.

Λοιπὸν τὸ σάγμα, περὶ τοῦ ὁποίου ὀμιλεῖς, ἀποτελεῖται ἀπὸ τόξα τεμνόμενα.

Τὰ τεμνόμενα ὅμως ταῦτα τόξα δὲν εἶνε ὡς κόρυφα τόσο, ὅσον εἰς τοὺς γοθτικούς ναοὺς τῆς Δύσεως καὶ τῆς Κύπρου.

Καὶ ἐδῶ ἔχω νὰ κάμω μίαν παρατήρησιν θεμελιώδη περὶ τοῦ ὅλου χαρακτῆρος τῆς μικρᾶς, ὅπως πολλάκις τὸ ἐτόνισα εἰς τὴν διάλεξίν μου, γαλλικῆς ἐπιδράσεως εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν οἰκοδομημάτων τινῶν τοῦ Μυστρά.

Ἡ ἐπίδρασις αὕτη δὲν εἶνε ἄμεσος, ἀλλ’ ἔμμεσος. Γάλλοι ἀρχιτέκτονες δὲν ἐπάτησαν τὸν πόδα εἰς τὸν Μυστράν. Τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Παντανάσσης, ὡς καὶ τὸν πύργον τῆς Περιδελέπου, δὲν τὸ ἐκτίσαν Γάλλοι ἀλλ’ Ἕλληνες τεχνίται. Συνηθισμένοι οὗτοι εἰς τὰ Βυζαντινὰ μὴ τεμνόμενα πλήρη κυκλικὰ τόξα, ἐνεπνεύσθησαν μὲν ἀπὸ τὰ γοθτικά, τὰ κατέστησαν ὅμως συμφωνότερα πρὸς τὰς συνθεσίας καὶ τὴν αἰσθητικὴν των. Τοιουτοτρόπως ἀπετελέσθη ἐξωτερικὸν σχῆμα καὶ ἀποφῆς ἐπιδράσεως μὲν γαλλικῆς, ἀλλὰ ταπεινότερα ἢ ὅση εἶνε εἰς τοὺς γνηστούς γοθτικούς ναοὺς, τοὺς ὑπὸ Φράγκων ἀρχιτεκτόνων κτισθέντας.

✱

Ὁ τόσο εὐστροφὸς τὸν νοῦν καὶ τὴν συνείδησιν πρακτικογράφος ὀμιλεῖ καὶ περὶ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου τῆς Καλαμάτας. Τὸν ναὸν τοῦτον λέγει, ὅτι εὗρον ἰδρυθέντα ἐπὶ Βιλλαρδουίνου. Τὴν διατριβὴν μου ἐκίνησιν τὴν ἐδημοσίευσα εἰς τὰς «Ἀθήνας» τῆς 11 Δεκεμβρίου 1906. Ἐκεῖ δύνασαι νὰ ἴδῃς τί ἔγραφα, ὅχι βέβαια ὁ πρακτικογράφος. ἀλλ’ ὁ ἀναγνώστης, διότι ὁ πρῶτος δὲν ἐννοεῖ ἢ προσποιεῖται ὅτι δὲν ἐννοεῖ. Μάλιστα, λέγω ὅτι ὁ ναὸς ἐκτίσθη ἐπὶ Βιλλαρδουίνου· ἀλλὰ προέρχεται ἐκ τοῦ θυρώματος διὰ νὰ τὸ εἶπω καὶ περὶ τούτου τοῦ θυρώματος, τὸ ὁποῖον διὰ μακρῶν περιγράφω, περὶ τούτου πρόκειται. Ἄν ὁ ναὸς μετεσχηματίσθῃ κατόπιν, ὅπως καὶ τὸ λέγω κατωτέρω, τοῦτο δὲν σημαίνει τίποτε.

Καὶ τοῦτο ὅμως νὰ ἔγραφα, ὅτι ὅλος ὁ ναὸς εἶνε κτίσμα τῆς 19^{ης} ἐκ., δὲν θὰ ἦτο λάθος, διὰ

Επ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

αἰφνιδίως ὁ κύπατρίδης.

— Ναι... Τὸ ντουλάπι; Τί εἶχε μέσα εἰς τὸ ντουλάπι!...

— Τί εἶχε μέσα; Θέλετε νὰ μάθετε τί εἶχε μέσα εἰς τὸ ντουλάπι. Λοιπὸν, ναι, θὰ σὰς τὸ εἰπῶ... Εἶχε κάτι τι ποῦ εἶδα μὲ αὐτὰ τὰ μάτια μου, κάτι τι ποῦ ἔκαυσαν αὐτὰ τὰ μάτια μου ποῦ τὸ εἶδαν. Εἶχε κύριοι μου γράμματα πύρινα εἰς τὸ βάθος τῆς ντουλάπας... Κάτι γράμματα ποῦ μοῦ ἀνῆγγελλον μίαν εἰδήσιν!... Μίαν μεγάλην, μίαν πολὺ

μὲ δύο λόγια μοῦ τὸ ὑπεσχέθη!... ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΗΣ! ΘΑ ΚΕΡΑΙΣΗΣ!...

«Ἡ φράσις αὕτη τῆς Κολάσεως κύριοι μὲ κατεκεράυνωσε. Τὸ ἄλλο πρῶτ, ὁ γέρω Ἀπενζελ μ’ εὗρηκε φαροῦ—πλατὺ ἐμπρὸς εἰς τὴν ντουλάπαν... Ὅταν μὲ ἔφερον εἰς τὰ σύγκαλὰ μου, ἀλλοίμονον δὲν εἶχα τίποτε λησμονήσῃ... Δὲν ἔμελλα, ποτὲ, ποτὲ νὰ λησμονήσω... Παντοῦ ὅπου πηγαίνω κύριοι, παντοῦ ὅπου πατῶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τοὺς μαύρους τοίχους τῶν σκότους εἰς τὸν λαμ-

ΔΕΛΤΙΟΝ διὰ τὸ ἔκτον Παράρτημα «Ἀθηνῶν»

ΠΡΕΠΕΙ νὰ εἰμεθα εὐγνώμονες εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας διὰ τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον ἔλαβε σχετικῶς μὲ τὴν γυμναστικὴν. Πραγματικῶς πάντοτε ὅσας πλησιάζουν ἐξελίσσονται τῆς γυμναστικῆς εἰς διδασκαλίαν.

καὶ αὐτὴ τοῦλάχιστον, ἂν τὰ ἄλλα τοῦ εἶναι δύσπεπτα, ἡμποροῦσε νὰ τὰ ἡξέυρη.

Ἀκόμη λέγει καὶ διὰ τὸ Γεράκι. Ὅτι ὁ Μίλλερ ἔγραφεν εἰς τὸν «Ἐσπερινὸν Ταχυδρόμον τοῦ Λονδίνου». Τὸ ἄρθρον τοῦ διακεκριμένου Ἀγγλοῦ δημοσιογράφου, ὁ ὁποῖος εἶπεν ἐκ τῶν πρώτων, ὅτι τὸ Γεράκι ἔχει θησαυροὺς, τὸ ἔμαθεν ὁ κύριος τῆς «Ἐθνικῆς Ψυχῆς» ὅταν ἤκουσε τὸν ἀπαιτητικὸν ἡμετέρον ἡμετέρον ἄνθρωπον. Ἄγνοε δὲ ὅτι καὶ οἱ Ἀγγλοὶ τῆς παρ' ἡμῖν Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ἔγραψαν ἄρθρα τινὰ εἰς τὸ περιοδικόν των.

Ἀλλὰ ποίαν σχέσιν ἔχουν αὐτὰ μὲ τὴν διὰ λέξιν μου; Ἐγὼ δὲν εἶπα ὅτι ἔκαμα ἀνακαλύψεις. Ἀφίνω, εἰς ἄλλους τὰς ἀνακαλύψεις ἀστέρων τῆς ἀποκαλύψεως καὶ σαγματοειδῶν ἐπιπιδιορθώσεων.

Διὰ τὸ Γεράκι ἡμποροῦσα νὰ εἶπω καὶ κάτι περισσώτερον· διότι ἐμὲ ἐστειλεν ἡ Γενικὴ Ἐφορεῖα νὰ τὸ μελετήσω, ὅταν φιλοφρόνως ἀπλῶς ἐπιστήσαν τὴν προσοχὴν μας μὲ πολλὴν ἀγάπην οἱ Ἀγγλοὶ καὶ ἰδίως ὁ Miller

✱

Ὅσον καὶ ἂν ἐπεθύμουν νὰ τὰ εἶπω ὅλα αὐτὰ, —δὲν ἠδυνάμην. Χρόνον δὲν εἶχον, ἡ δὲ διάλεξις μου ὅμα εἶχε τὰς ἐργασίας τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας. Ἐκ τούτων ὁρμώμενος, ἐπειδὴ τὰ μνημεῖα ταῦτα εἶνε ἄγνωστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, —ἀπόδειξις ὁ πρακτικογράφος, —εἶπον καὶ γενικώτερα τινὰ περὶ τῆς μεγάλης σημασίας των, διὰ νὰ τονίσω τὴν ἀνάγκην τῆς συντηρήσεως καὶ ἀναστηλώσεώς των.

✱

Ὁ κύριος τῆς «Ἐθνικῆς Ψυχῆς» εὐρίσκει, ὅτι μοναδική μου διατριβὴ εἶνε ἡ περὶ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου. Αὐτὸ δὲν τὸν ἐνδιαφέρει αὐτόν, οὔτε τὸν ἠρώτησε κανεὶς, οὔτε ἔχω ἐνάγκην νὰ τοῦ εἶπω τί ἔγραψα καὶ τί δὲν ἔγραψα. Εὐρίσκει ἀκόμη, ὅτι «οὐδὲ ἓν εἶπον καινόν», —πόσον ὠραία, πόσον ἡχηρὰ ἡ φράσις! —Καὶ περὶ τούτου δὲν ἠρώτησε κανεὶς τὴν γνώμην του.

Δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ ποῖον εἶνε καινόν καὶ ποῖον μὴ καινόν; διὰ νὰ τὸ ἐννοήσῃ κανεὶς πρέπει νὰ εἶνε ἐπιστήμων, καὶ νὰ μὴ ἐκλαμβάνῃ le Pirée pour un homme, τὰ θυρώματα ἐνὸς ναοῦ ὡς τὸν ναόν, καὶ τὰ ἀστώματα ὡς «ὑψηλὴν σαγματοειδὴ ἐπιδιορθώσιν».

Ἐδῶ ὅμως μοῦ ἔρχεται αὐτὴν τὴν στιγμήν ἡ σκέψις μήπως σαγματοειδὴ ἐπιδιορθώσιν λέγει τὰ ἀστώματα. Ἡξέυρω καὶ ἐγώ; Μὲ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦν τὰ στοιχεῖα ἐνὸς πράγματος δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς καὶ δὲν ἀξίζει καὶ τὸν κόπον νὰ συνεννοήται. Ὅπως δὴποτε ἐγὼ εἶπον καὶ ἐπαλαμβάνω, ὅτι καὶ τὸ ἐπιστέγασμα, καὶ τὸ ἀέτωμα προσπαθοῦν νὰ μιμηθοῦν γαλλικὰ πρότυπα —τὸ λέγω ὅχι, δι' αὐτόν καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ τὸ ἐννοήσουν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἄλλους φιλοστότας.

✱

Οὐδὲ ἓν καινόν εἶπον. Ἀλλ' ἀφοῦ σεῖς, κύ-

ποιος ἔκαμε οὐχέτις μετὰ τὴν γυμναστικὴν. Πραγματικῶς πάντοτε ὁσάνκις πλησιάζουν ἐξετάσεις τῆς γυμναστικῆς οἱ διδασκόντες τὸ μάθημα τοῦτο πολλαπλασιάζουν αὐθαιρέτως τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας διὰ νὰ κατορθώσουν νὰ κάμουν ἐπιδείξιν.

Διότι μόνον περὶ ἐπιδείξεως πρόκειται. Καὶ ἡ ἐπιδείξις εἶνε ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς τῆς γυμναστικῆς καὶ ἰδιαιτέρως πάλιν ἡ γυμναστικὴ ἐπιδείξις εἶνε ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο κακὰ μᾶς σώζει ἡ διαγωγή τοῦ ὑπουργείου. Ὅτι ἔμαθον τὰ παιδιὰ ἔμαθον πλεόν. Εἰς ὀλίγας ὥρας περισσοτέρας δὲν θὰ γίνονιν οὔτε ἀθληταί, οὔτε τέλεια δείγματα προϊόντων ἀρχαίας Ἑλληνικῆς παλαιστρας. Ἀπλῶς θὰ κοπιᾶσιν περισσώτερον τὸ σῶμα καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι ὅταν τὸ σῶμα κοπιᾷ ζητεῖ ἐπειτα ἀποζημιώσεις βαρυτάτας.

Δὲν νομίζομεν ὅμως ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ σπουδαιότατον ἐλύθη μὲ τὴν ἀπλὴν ὑπουργικὴν διαταγὴν. Διότι πολλὰ ὑπουργικὰ διαταγαὶ εἶδομεν νὰ μένουν χωρὶς ἀποτελεσμα. Καὶ τὸ πρᾶγμα ἰδιαιτέρως δι' αὐτὴν θὰ εἶνε θλιβερόν. Καὶ περιμένομεν νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπίβλεψις τῶν γυμνασιάρχων. Αὐτοὶ εἶνε ὑπεύθυνοι καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια των. Τὰ παιδιὰ πρέπει ἀπὸ τὴν γυμναστικὴν νὰ ὠφεληθοῦν καὶ ὅχι νὰ χάσσουν ὑγίαν καὶ μαθήματα. Τὸ ὠραῖον θέαμα τῶν σχολικῶν ἀγώνων τοῦ Σταδίου εἶνε ὠραῖον ἐφ' ὅσον μόνον ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἔχει καὶ διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ἄν πρόκηται νὰ βλάβῃ ἅς μᾶς λείψῃ.

Ἀνακτορικὰ

Ἐδέχθη χθὲς ὁ Βασιλεὺς εἰς συνεργασίαν τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Καλογερόπουλον. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ Βασιλεὺς ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῆς γεφύρας Νεζεροῦ τοῦ Λαρισσαίου καὶ τοῦ χρόνου τῆς παραλαβῆς τῆς γεφύρας τοῦ Γοργοποτάμου ὡς καὶ τοῦ σχετικοῦ τμήματος. Ὁ κ. Καλογερόπουλος παρέσχε πᾶσας τὰς πληροφορίας καὶ διεβεβαίωσεν ὅτι δὲν θὰ παραλείψῃ τίποτε πρὸς πληρεστέραν ἀσφάλειαν τῆς λειτουργίας τῆς γραμμῆς.

Ἐπίσης ὁ Βασιλεὺς συνέστησεν εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν τὴν ἀναδάσωσιν τῶν παρὰ τὴν Ὁρθρὸν δασῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀποψιλωθῇ ἐκ τῶν πυρκαϊῶν.

Ἀνῆλθε χθὲς τὴν 12 1/2 εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ ἐγένετο δεκτὸς εἰς ἀκρόασιν παρὰ τὸν Βασιλεῖ ὁ τέως ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς κ. Ἀν. Σιμόπουλος.

Γεῦμα εἰς τὰ Ἀνάκτορα

Παρετέθη χθὲς τὴν ἐσπέραν εἰς τὰ Ἀνά-

Εἰς τὸ βάθος ἡ φλογερὰ φράσις μὲ ἐσάρκαζε πάντοτε...